

**UNIVERSITETET I OSLO
DET HUMANISTISKE FAKULTET**

Eksamens

NOR1300 - Nordisk, særlig norsk, litteratur 1800-2000

Vår 2016

Tid: 31. mai 09:00–15:00 (6 timer)

Eksamenssettet består av to deler. Del I er en analyseoppgave. Her skal du velge en av de tre oppgaveformuleringene. Anbefalt tidsbruk: minst 4 timer. Del II består av kortsvaroppgaver. Her skal du besvare tre av fire oppgaver.

Du kan svare på bokmål eller nynorsk.

Det er autolagring hvert 20. sekund. Du kan når som helst navigere mellom de ulike oppgavene, men hver oppgave må besvares under riktig oppgavenummer.

Ingen hjelpebidrifter er tillatt.

Sensur: 3 uker fra innlevering

Bokmål

I. Analyseoppgave

Besvar én av de tre oppgavene.

Oppgave 1

Gi en analyse av Paal-Helge Haugens *Anne* (1968). Drøft også sjangerplasseringen av verket, og sett det inn i en litteraturhistorisk sammenheng.

Det er vedlagt en fil med sitater fra verket som du eventuelt kan dra nytte av i analysen.

Oppgave 2

Gi en analyse av kjærighetsmotivet i Camilla Colletts *Amtmandens Døttre* (1854–55).

Oppgave 3

Gi en analyse av August Strindbergs *Fröken Julie. Ett naturalistiskt sorgespel* (1888). Drøft påstanden om at verket er naturalistisk, og gjerne også hva som i så fall særmerker den Strindbergske naturalisme i dette verket. Du kan eventuelt bruke et sitat fra et brev Émile Zola skrev til Strindberg om *Faderen*, i argumentasjonen din:

«(...) uppriktigt sagt störs jag något av den knapphändiga beskrivningen. (...) Jag tycker om när gestalterna förses med fullständiga personuppgifter, när man kommer dem inpå livet, när de andas samma luft som vi».

II Kortsvaroppgaver

Besvar 3 av 4 oppgaver nedenfor:

Oppgave 1

Kommenter fortelleteknikken i tekstuddraget nedenfor:

"Det var den Seddelen", hviskede Ingrid efter hende. "Seddelen?" spurgte Synnøve. Ingrid var allerede oppe, ledte den frem og gik hen til hende med den; men idet hun nu med sin venstre Haand puttede den ind paa hendes Barm, slog hun sin højre omkring hendes Hals, trykkede hende inderlig rørt op til sig og gav hende nu Kysset igjen, medens Synnøve følte hendes Taarer falde varme og store paa sit Ansigt. Saa skjød Ingrid hende ud af Døren og lukkede den i; for hun havde ikke Mod til at se Resten.

Synnøve gik sagte ned af Trappen paa sine Hosesokker; men da Tankerne var hende formange, kom hun uforvarende til at gjøre Støj, blev ræd, hoppede ud af Gangen, greb Skoene og ilte med dem i Haanden forbi Husene, over Markene og lige bort til Grinden; der stansede hun og trak dem paa, begyndte at gaa opover og skyndte sig, fordi Blodet var kommen i Fart og Tankerne med. Det var ikke godt at vide, hvilke disse var, men nok er det, at hun gik og smaasang og altid skyndte mere og mere paa, saa hun til sidst blev træt og maatte sætte sig. Saa huskede hun Seddelen.

Synnøve blev nok siddende der den Nat. I alle Fald var hun ikke hjemme, da Buhunden gjorde Støj den næste Morgen."

Oppgave 2

Steen Steensen Blichers "Præsten i Vejlbye" (1829) har undertittelen "En Criminalhistorie". Den samme undertittelen kunne ha vært satt på Maurits Hansens "Novellen" (1827). Hvorfor kan disse tekstene regnes som kriminalhistorier?

Oppgave 3

Tarjei Vesaas' roman om Mattis har tittelen *Fuglane*. Hvorfor?

Oppgave 4

- a) Finn noen eksempler på assonans og alliterasjon i sitatene nedenfor:

”Mon noe minder mér, end duft,/end dunst af regn, end lugt af luft?”
(Fra Olaf Bull, “Ordene”, 1930)

”Så låg dei i hop den notti så lang/ mæ kvorannas sie/ notti lei å soli kom/ dei skjuldest mæ sorg å kvie». (Fra «Margjit og Targjei Rivollo»)

- b) Kommenter rytmen og rimmønsteret i strofen nedenfor:

«Som Blomst i Isen frossen ind
jeg seer et Træk paa denne Kind,
som vel jeg bør at kjende.
Thi Fryden i min Barndomsleeg
før altfor høit min Skulder steeg
-- o var den ikke Hende.»

(Fra Henrik Wergeland: «Pigen paa Anatomikammeret», 1837)

**UNIVERSITETET I OSLO
DET HUMANISTISKE FAKULTET**

Eksamens

NOR1300 - Nordisk, særlig norsk, litteratur 1800-2000

Vår 2016

Tid: 31. mai 09:00–15:00 (6 timer)

Eksamenssettet er sett saman av to delar. Del I er ei analyseoppgåve. Her skal du velje ei av dei tre oppgåveformuleringane. Tilrådd tidsbruk: minst 4 timer. Del II består av kortsvaroppgåver. Her skal du svare på tre av fire oppgåver.

Du kan svare på bokmål eller nynorsk.

Det er autolagring kvart 20. sekund. Du kan når som helst navigere mellom dei ulike oppgåvene, men du må svare på kvar oppgåve under riktig oppgåvenummer.

Ingen hjelphemiddel er tillatne.

Sensur: 3 veker frå innlevering

NYNORSK

I. Analyseoppgåve

Svar på ei av dei tre oppgåvene.

Oppgåve 1

Gi ein analyse av Paal-Helge Haugens *Anne* (1968). Drøft også sjanger-plasseringa av verket, og set det inn i ein litteraturhistorisk samanheng.

Det er vedlagt ein fil med sitat frå verket, som du eventuelt kan dra nytte av i analysen.

Oppgåve 2

Gi ein analyse av kjærleiksmotivet i Camilla Colletts *Amtmandens Døttre* (1854–55).

Oppgåve 3

Gi ein analyse av August Strindbergs *Fröken Julie. Ett naturalistiskt sorgespel* (1888). Drøft påstanden om at verket er naturalistisk, og gjerne også kva som i så fall særmerker den Strindbergske naturalismen i dette verket. Du kan eventuelt bruke eit sitat frå eit brev Émile Zola skreiv til Strindberg om *Faderen*, i argumentasjonen din:

«(...) uppriktigt sagt störs jag något av den knapphändiga beskrivningen. (...) Jag tycker om när gestalterna förses med fullständiga personuppgifter, när man kommer dem inpå livet, när de andas samma luft som vi».

II Kortsvaroppgåver

Svar på 3 av 4 oppgåver nedanfor:

Oppgave 1

Kommenter forteljeteknikken i tekstuddraget nedanfor:

"Det var den Seddelen", hviskede Ingrid efter hende. "Seddelen?" spurgte Synnøve. Ingrid var allerede oppe, ledte den frem og gik hen til hende med den; men idet hun nu med sin venstre Haand puttede den ind paa hendes Barm, slog hun sin højre omkring hendes Hals, trykkede hende inderlig rørt op til sig og gav hende nu Kysset igjen, medens Synnøve følte hendes Taarer falde varme og store paa sit Ansigt. Saa skjød Ingrid hende ud af Døren og lukkede den i; for hun havde ikke Mod til at se Resten.

Synnøve gik sagte ned af Trappen paa sine Hosesokker; men da Tankerne var hende formange, kom hun uforvarende til at gjøre Støj, blev ræd, hoppede ud af Gangen, greb Skoene og ilte med dem i Haanden forbi Husene, over Markene og lige bort til Grinden; der stansede hun og trak dem paa, begyndte at gaa opover og skyndte sig, fordi Blodet var kommen i Fart og Tankerne med. Det var ikke godt at vide, hvilke disse var, men nok er det, at hun gik og smaasang og altid skyndte mere og mere paa, saa hun til sidst blev træt og maatte sætte sig. Saa huskede hun Seddelen.

Synnøve blev nok siddende der den Nat. I alle Fald var hun ikke hjemme, da Buhunden gjorde Støj den næste Morgen."

Oppgave 2

Steen Steensen Blichers "Præsten i Vejlbye" (1829) har undertittelen "En Criminalhistorie". Den same undertittelen kunne ha vore sett på Maurits

Hansens ”Novellen” (1827). Kvifor kan desse tekstene reknast som kriminalhistorier?

Oppgåve 3

Tarjei Vesaas’ roman om Mattis har tittelen *Fuglane*. Kvifor ?

Oppgåve 4

a) Finn nokre eksempel på assonans og alliterasjon i sitata nedanfor:

”Mon noe minder mér, end duft/end dunst af regn, end lugt af luft?”
(Frå Olaf Bull, ”Ordene”, 1930)

”Så låg dei i hop den notti så lang/ mæ kvorannas sie/ notti lei å soli kom/ dei skjuldest mæ sorg å kvie». (Frå «Margjit og Targjei Rivollo»)

b) Kommenter rytmen og rimmönsteret i strofen nedanfor:

«Som Blomst i Isen frossen ind
jeg seer et Træk paa denne Kind,
som vel jeg bør at kjende.

Thi Fryden i min Barndomsleeg
før altfor høit min Skulder steeg
-- o var den ikke Hende.»

(Frå Henrik Wergeland: «Pigen paa Anatomikammeret», 1837)

Vedlegg til eksamen, NOR 1300

Sitater fra Paal-Helge Haugen: *Anne* (1968/2015)

«To papirlappar frå ein kalender
Tolvte mai Femte oktober
Ein stutt kam av matt metall
Blå broderte bokstavar på lintøy: Jesus
Brunt fotografi av ei ung kvinne med stor munn
Til Anne frå Hege
Ei skei med mørke render» (s. 6)

«Under bregnene: sval luft mot andletet.
Molda er svartare enn der ute, og blanke
tordivlar kryp under visne strå.
Knea mine pressar runde søkk i blaut mold,
kjøleg mold,
Når eg legg øyra ned mot marka, er det mumlande
røyster der nede.

Her inne er det grønt og vår.» (s. 15)

«Glatte fiskar mellom dei kalde steinane
Ein svart rygg, så borte

Regn i anletet
Der ute lyse vegar i vatnet.» (s. 18)

«Far etter menneske under høge tre. Hundar
Høyrest langt borte.

Klar gjennomsiktig vinter
Under fingrane mine.» (s. 59)

Månen har store flekkar av sopp og mugg
Hete hete kaste seg i havet Skriv dig
Jesus paa mit hjerte under mold og stein mold
og stein
Lange sovesaler med sveipte barn
Metallvind Lukt av dyr
Sanden drys under huda Hege naken i skogen
Hender munnar
Judas stikk nåler gjennom levande
Blinde kattungar leitar etter spenane etter store
kjer av brusande regn
Eldtunger
i
spiegelen Tette stimar av bajonettar gjennom auga (s. 67)

«nåler nå
under stikke her
herre under djupt her
du d»